
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

| | |
|--|-----|
| Fertőtlenítés, sterilizáló berendezések ellenőrzése, 2007 | 237 |
| Fertőző betegségek adatai | 248 |

HAZAI INFORMÁCIÓ

AZ ÁNTSZ INTÉZETEINEK FERTŐTLENÍTÉSSEL, VALAMINT A STERILIZÁLÓ BERENDEZÉSEK ELLENŐRZÉSÉVEL KAPCSOLATOS 2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Területi fertőtlenítő tevékenység

Az ÁNTSZ regionális és kistérségi intézeteinek operatív területi dezinfekciós munkájáról összességében megállapítható, hogy – az előző év adataival összehasonlítva – a tárgyévben a helyszíni fertőtlenítések száma mind a regionális, mind a kistérségi intézetekben az előző évek tendenciáját követve jelentős mértékben csökkent.

A 2006. évi 8 469 esettel szemben a tárgyévben 5 910 alkalommal végeztek preventív célú, illetve konkrét járványügyi esemény miatt szükségessé vált területi, helyszíni fertőtlenítést, ami 2 559-cel, vagyis **30%-kal kevesebb** a 2006. évinél (**1. sz. táblázat**).

Az elvégzett fertőtlenítések mintegy 68,6%-a (4 055) zárófertőtlenítés, 27,1%-a (1 605) gépi fertőtlenítés, 1,5%-a (84) preventív célú fertőtlenítés és 2,8%-a különleges esetekben elvégzett fertőtlenítés volt.

2007-ben öt regionális intézet egyáltalán nem végzett fertőtlenítési tevékenységet, melynek egyik fő oka a **szakemberhiány**.

A regionális intézetek közül kettő – a Közép-magyarországi és a Dél-dunántúli – végzett 2007. évben fertőtlenítő tevékenységet összesen 2 026 esetben, melynek a 97,3%-át a Közép-magyarországi Regionális Intézet jelentette.

Gépi fertőtlenítést az országban két helyen – a Közép-magyarországi Regionális Intézet és a Dél-dunántúli régió egy kistérségi intézetének illetékességi területén – végeztek.

1. sz. táblázat

**Az ÁNTSZ intézetei által elvégzett fertőtlenítések száma
jellegük szerint, 2007. (országos összesítés)**

| A fertőtlenített környezet megnevezése | | Regionális | Kistérségi | Összesen |
|--|---------------------------------|---|-------------|--------------|
| | | intézet által végzett fertőtlenítések száma | | |
| Fertőző betegek környezetében | zárófertőtlenítés (lakásban) | 30 | 3 592 | 3 622 |
| | zárófertőtlenítés (közösségben) | 143 | 224 | 367 |
| Egészségügyi intézményekben | preventív célú fertőtlenítés | 15 | 0 | 15 |
| | zárófertőtlenítés | 28 | 12 | 40 |
| Egyéb intézményekben | preventív célú fertőtlenítés | 49 | 20 | 69 |
| | zárófertőtlenítés | 19 | 7 | 26 |
| Gépi fertőtlenítés | esetszám | 1 597 | 8 | 1 605 |
| Fertőtlenítés különleges esetekben | | 145 | 21 | 166 |
| Összesen: | | 2026 | 3884 | 5 910 |

A fertőtlenítési tevékenység területi megoszlását tekintve a **2. sz. táblázat** adataiból megállapítható, hogy a fertőtlenítési tevékenység jelentős részét (45,6%-át) a Közép-magyarországi regionális és – zömében budapesti – kistérségi intézetek végezték.

Az Észak-alföldi régió kistérségi intézetei a fertőtlenítések 27%-át, a Dél-dunántúli régió a 11%-át, az Észak-magyarországi régió kistérségi intézetei pedig a 10,5%-át végezték el. A legkevesebb fertőtlenítést a Dél-alföldi régió kistérségi intézetei (4,4%), a Közép-dunántúli régió kistérségi intézetei (1,08%) és a Nyugat-dunántúli régió kistérségi intézetei (0,25%) végezték.

2. sz. táblázat

**Az ÁNTSZ intézetei által végzett fertőtlenítések száma
régiók szerint, 2007.**

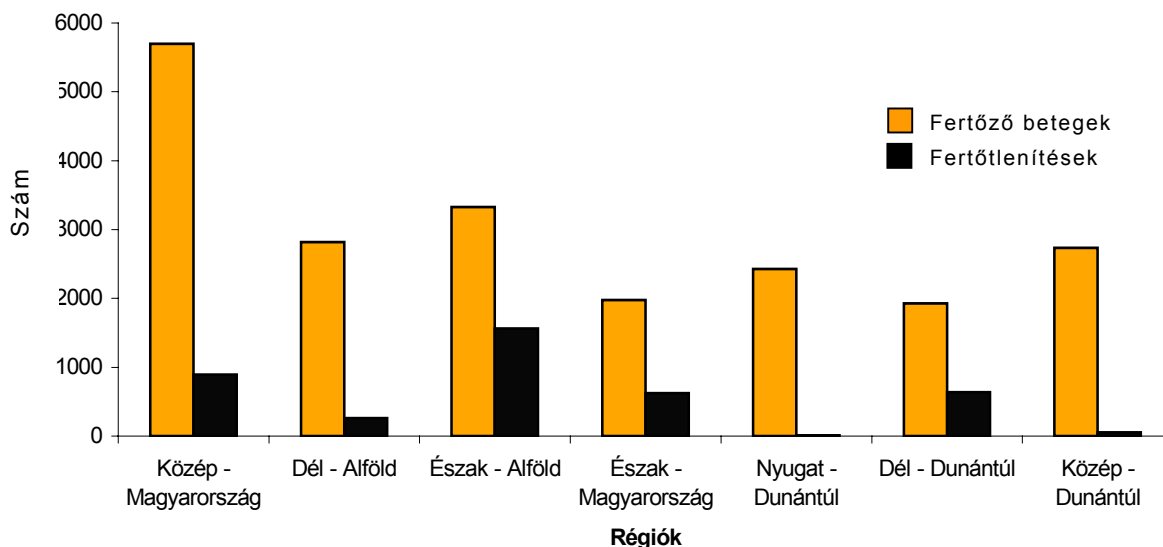
| Régiók | Regionális | Kistérségi | Összesen |
|--------------------|---|-------------|-------------|
| | intézet által végzett fertőtlenítések száma | | |
| Dél-Alföld | 0 | 262 | 262 |
| Dél-Dunántúl | 53 | 599 | 652 |
| Észak-Alföld | 0 | 1 593 | 1 593 |
| Észak-Magyarország | 0 | 625 | 625 |
| Közép-Dunántúl | 0 | 66 | 66 |
| Közép-Magyarország | 1 973 | 724 | 2 697 |
| Nyugat-Dunántúl | 0 | 15 | 15 |
| Összesen | 2026 | 3884 | 5910 |

Az elvégzett fertőtlenítési tevékenység számszerűsége nem követi az **1. sz. ábrán** felsorolt fertőző betegségek területi megoszlását és előfordulási arányát.

1. sz. ábra

A bejelentett fertőző betegek és az elvégzett zárófertőtlenítések száma régióként, 2007.

(Salmonellosis, Schigellosis, Dysenteria, Campylobacteriosis, Hepatitis A, B, C, Hepatitis inf., Scarletina)



A 3. sz. táblázat tartalmazza az ÁNTSZ regionális és kistérségi intézetei által a tárgyévben leggyakrabban felhasznált fertőtlenítőszereket és azok mennyiségét.

3. sz. táblázat

Az ÁNTSZ intézetei által leggyakrabban felhasznált fertőtlenítőszerek, 2007.

| Termék neve | Egy- sége | Közép- Dunán- túl | Közép- Magyar- ország | Nyugat - Dunán- túl | Dél- Dunán- túl | Észak- Magyar- ország | Észak- Alföld | Dél - Alföld | Össze- sen |
|------------------------------------|--------------|-------------------------|-----------------------------|------------------------------|-----------------------|-----------------------------|------------------|-----------------|---------------|
| | | Felhasznált mennyiség | | | | | | | |
| Chloregenium por | kg | 1,4 | | 1 | | 26 | | | 28,4 |
| Clarasept törülőkendő 100 db-os | db | - | 1205 | - | 357 | | 0 | | 1562 |
| Clarasept/300 ml | db | 151 | 13,5 | 16 | | 34 | | 8 | 222,5 |
| Klórmez | kg | 41 | 184 | 0,85 | 15,25 | 98 | 126 | 3 | 468,1 |
| Medicarin tbl. | db | | 300 | | 750 | | | | 1050 |
| Na-hypoklorit | liter | 7 | 289 | | 19,4 | | | | 315,4 |
| Na-hypoklorit 4,5% | liter | | | 45 | | 360 | 422 | 30 | 857 |
| Neomagnol pulvis | kg | | | 0,8 | | 22 | | | 22,8 |
| Neomagnol tablettá | db | 0 | 4750 | | 6150 | 1710 | 29080 | 950 | 42640 |
| Ultra sol | liter | 54,5 | 13 | 22 | | 42 | 431 | 0,25 | 562,75 |

A táblázat adataiból megállapítható, hogy **legnagyobb mennyiségben klór hatóanyag-tartalmú készítményeket alkalmaztak**, mely készítmények a területi járványügyi munkában az aspecifikus prevenció egyik legbeváltabb és legolcsóbb fertőtlenítőszerei. A klórtartalmú készítmények közül legnagyobb mennyiségben **Na-hypoklorit-90-et** (857 liter), **klórmeszet** (468 kg) és **Neomagnol tablettát** (42 640 db) használtak fel.

A 2006. évhez viszonyítva **csökkent a fertőtlenítőszer-felhasználás** is. Például a Neomagnol pulvis felhasználása 40 kg-ról 23 kg-ra, a Neomagnol tabletták felhasználása pedig 170 000 db-ról 42 640 db-ra csökkent. Az ÁNTSZ intézeteinek jelentős része **csak a szociálisan rászoruló fertőző betegek részére biztosítja** a szükséges fertőtlenítőszert. A fertőtlenítőszer alkalmazása és felhasználása terén észlelhető eltérések miatt szükségesnek tartjuk a legnagyobb mennyiségben alkalmazott fertőtlenítőszerre **kidolgozott normák alkalmazását**. A folyamatos-, illetve zárófertőtlenítésekhez szükséges dezinficiens normákat az OEK által kiadott „Tájékoztató a fertőtlenítésről. A betegellátásban és a járványügyi gyakorlatban alkalmazható fertőtlenítő eljárások” c., 2007. évben kiadott szakmai-módszertani könyv tartalmazza.

Az egészségügyi szolgáltatóknál üzemelő sterilizáló berendezések mikrobiológiai hatásosságának ellenőrzése

A **4. sz. táblázat** adataiból megállapítható, hogy az ÁNTSZ regionális és kistérségi intézetei 10 350 sterilizáló berendezés sterilizáló hatását ellenőrizték az Országos Epidemiológiai Központ Dezinferenciós osztálya által standardizált és erre a célra rendszeresített 108 420 db bakteriológiai spórapreparátum (bioindikátor) felhasználásával.

A különböző sterilizáló géptípusok (autokláv, hőlégmenterizátor, etilénoxidos-, illetve formaldehides gázsterilizátor, plazmasterilizátor) hatékonyságát 19 495 vizsgálattal ellenőrizték. A 2006. évhez viszonyítva az egészségügyi szolgáltatóknál 1 766-tal **csökkent a sterilizáló berendezések száma**, ami **14,6%-os** csökkenést jelent. Ez a csökkenés részben az egészségügy átszervezésével, részben a régi, elavult berendezések **leselejtezésével** magyarázható.

A **4. és 5. számú táblázatban** összefoglalt adatokat készülék-típusonként elemezve, 1 748 db 50 liter munkatér-térfogat alatti és 542 db 50 liter munkatér-térfogat feletti, összesen 2 290 db **autokláv** sterilizáló hatását 4 344 vizsgálattal és 23 803 db bioindikátor felhasználásával ellenőrizték.

A tárgyévben sem történt meg minden berendezés esetében az előírt, évi kétszeri ellenőrző vizsgálat, melynek részben az az oka, hogy az év folyamán 382 berendezéssel csökkent az üzemelő autoklávok száma.

4. sz. táblázat

Az egészségügyi szolgáltatóknál üzemelő sterilizáló berendezések mikrobiológiai hatásfokának vizsgálata a 2007. évben

| Megvizsgált készülékek | | | Vizsgálatok száma | A vizsgálat eredménye | | | | Felhasznált tesztpreparátumok száma |
|-------------------------------|--------------|-----------|-------------------|-----------------------|-------|-----|-----|-------------------------------------|
| megnevezése | száma | megfelelő | | nem megfelelő | | | | |
| | | száma | | % | száma | % | | |
| Autokláv | 50 l alatt | 1 748 | 3 207 | 3 160 | 98,5 | 47 | 1,5 | 12 739 |
| | 50 l felett | 542 | 1 137 | 1 130 | 99,4 | 7 | 0,6 | 11 064 |
| Hőlégenderilizátor | 50 l alatt | 6 300 | 11 791 | 11 595 | 98,3 | 196 | 1,7 | 58 878 |
| | 50 l felett | 1 541 | 2 675 | 2 650 | 99,1 | 25 | 0,9 | 18 336 |
| Etilénoxidos gázsterilizátor | 100 l alatt | 35 | 62 | 57 | 91,9 | 5 | 8,1 | 489 |
| | 100 l felett | 12 | 25 | 23 | 92,0 | 2 | 8,0 | 260 |
| Formaldehides gázsterilizátor | | 118 | 498 | 493 | 99,0 | 5 | 1,0 | 5 898 |
| Plazmasterilizátor | 50 literes | 28 | 52 | 52 | 100,0 | 0 | 0,0 | 352 |
| | 1000 literes | 26 | 48 | 48 | 100,0 | 0 | 0,0 | 404 |
| Összesen | | 10 350 | 19 495 | 19 208 | 98,5 | 287 | 1,5 | 108 420 |

Országos átlagban a vizsgált 50 liter alatti **autoklávok** 1,5%-a, míg az 50 liter feletti autoklávok 0,6%-a nem megfelelő hatásfokkal működött.

Az országos átlagtól eltérő, legkedvezőtlenebb eredményt a Közép-dunántúli (3,5%) és a Dél-dunántúli (2,4%) régiókból jelentették.

Az 50 liter feletti autoklávok esetében a legmagasabb pozitívítási arány (4,4%) az Észak-magyarországi régióban volt. Öt régióban – Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Közép-Magyarország, Észak-Alföld – valamennyi 50 liter feletti autokláv megfelelő hatásfokkal üzemelt.

A nyilvántartott **hőlégenderilizátorok** száma 2007-ben 7 841 volt, a 2006. évhez viszonyítva 1 390 készülékkel kevesebb. Ez **15%-os csökkenést** jelent. A jelentős mértékű csökkenés oka részben az ÁNTSZ szakmai munkájának is köszönhető, ugyanis a fogorvosi munkahelyeken üzemelő hőlégenderilizáló berendezések autoklávokra történő lecserélése a rendszeres ellenőrzéseknek és a szakmai felvilágosító munkának is tulajdonítható.

A 7 841 hőlégmenterizáló berendezés sterilizáló hatásfokát 14 466 vizsgálattal és 77 214 spórapreparátum felhasználásával végezték el. Az évi kétszeri vizsgálat nem történt meg minden esetben, ugyanis a berendezések lecserélése, illetve leselejtezése év közben történt.

A mikrobiológiai hatásfok ellenőrzése alapján – országos átlagban – a hőlégmenterizáló berendezések 1,3%-a nem működött megfelelő sterilizáló hatásfokkal. Az 50 liter munkatérfogat alatti berendezések 1,7%-ánál, míg az 50 liter munkatérfogat feletti berendezések 0,9%-ánál volt kifogásolható a sterilizáló hatásfok. Kiugróan magas kifogásolási arányt – 50 liter munkatérfogat alatti berendezések esetében – az Észak-alföldi (4,5%) és a Nyugat-dunántúli Regionális Intézet jelentett. Az 50 liter feletti berendezések esetében a Nyugat-dunántúli (3,6%) és a Dél-alföldi Regionális Intézet jelzett az országos átlagnál magasabb kifogásolási arányt (2,8%).

Az **etilénoxidos gázsterilizátorok** csíráatlanító hatását 47 készüléknél 87 vizsgálattal és 749 bakteriológiai spórapreparátum felhasználásával végezték el. Az etilénoxidos berendezések esetében közel 100%-ban megtörtént az évi kétszeri mikrobiológiai hatásfok-ellenőrzés.

A nem megfelelő hatásfokkal üzemelő berendezések aránya a tárgyévben, országos átlagban 8% volt. Ez kimagaslóan magas érték és szignifikánsan rosszabb, mint a 2006. évi 3,5%. A nem megfelelően működő 100 liter alatti és a 100 liter feletti berendezések aránya közel azonos volt. A Dél-dunántúli régióban üzemel a legtöbb, 25 db 100 liter munkatérfogat alatti és 2 db 100 liter munkatérfogat feletti berendezés.

A **formaldehides gázsterilizátorok** csíráatlanító hatását 118 készüléknél 498 vizsgálattal és 5 898 tesztpreparátum felhasználásával végezték el. Az előírt évi négyszeri ellenőrző vizsgálat valamennyi régióban megtörtént, és az elvégzett ellenőrző vizsgálatok alapján a berendezések 99%-a megfelelő sterilizáló hatásfokkal üzemelt. Az országos átlagtól kedvezőtlenül magasabb volt a nem megfelelően üzemelő berendezések aránya az Észak-alföldi régióban (4,5%)

A **plazmasterilizátorok** sterilizáló hatását 54 sterilizátor esetében 100 vizsgálattal és 756 db spórapreparátum felhasználásával végezték el. A tárgyévben minden plazmasterilizáló berendezés megfelelő hatásfokkal üzemelt.

5. sz. táblázat

**Az egészségügyi szolgáltatóknál üzemelő sterilizáló berendezések mikrobiológiai hatásfokának vizsgálata
az ÁNTSZ regionális intézeteinek a területén a 2007. évben**

| Régió | Autokláv | | | | Hőlégenderilizátor | | | | Etilénoxidos gázsterilizátor | | | | Formaldehides gázsterilizátor | | Plazmasterilizátor | | | |
|--------------------|--------------|--------------------------|-------------|--------------------------|--------------------|--------------------------|--------------|--------------------------|------------------------------|--------------------------|--------------|--------------------------|-------------------------------|--------------------------|--------------------|--------------------------|-------------|--------------------------|
| | 50 l alatt | | 50 l felett | | 50 l alatt | | 50 l felett | | 100 l alatt | | 100 l felett | | | | 50 literes | | 100 literes | |
| | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) | száma | nem megfelelő aránya (%) |
| Nyugat-Dunántúl | 334 | 0,9 | 43 | 0,0 | 1 010 | 2,4 | 66 | 3,6 | 1 | 33,3 | 2 | 0,0 | 15 | 1,8 | 3 | 0,0 | 2 | 0,0 |
| Dél-Dunántúl | 132 | 2,4 | 55 | 0,0 | 690 | 0,5 | 83 | 0,0 | 25 | 0,0 | 2 | 0,0 | 9 | 0,0 | 1 | 0,0 | 3 | 0,0 |
| Közép-Dunántúl | 215 | 3,5 | 41 | 0,0 | 711 | 1,4 | 97 | 0,6 | 5 | 0,0 | 5 | 10,0 | 13 | 1,3 | 2 | 0,0 | 0 | 0,0 |
| Észak-Magyarország | 209 | 1,8 | 56 | 4,4 | 819 | 0,8 | 158 | 1,0 | 0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 15 | 0,0 | 3 | 0,0 | 0 | 0,0 |
| Közép-Magyarország | 453 | 0,1 | 187 | 0,0 | 1 550 | 0,6 | 419 | 0,0 | 3 | 0,0 | 1 | 0,0 | 38 | 0,9 | 7 | 0,0 | 13 | 0,0 |
| Észak-Alföld | 199 | 1,4 | 87 | 0,0 | 629 | 4,5 | 575 | 0,8 | 1 | 100,0 | 1 | 0,0 | 9 | 4,5 | 5 | 0,0 | 5 | 0,0 |
| Dél-Alföld | 206 | 1,7 | 73 | 0,7 | 891 | 2,1 | 143 | 2,8 | 0 | 0,0 | 1 | 25,0 | 19 | 0,0 | 7 | 0,0 | 3 | 0,0 |
| Összesen | 1 748 | 1,5 | 542 | 0,6 | 6 300 | 1,7 | 1 541 | 0,9 | 35 | 8,1 | 12 | 8,0 | 118 | 1,0 | 28 | 0,0 | 26 | 0,0 |

Az egészségügyi szolgáltatókat is ellátó gőzfertőtlenítő- és mosodai mosógépek fertőtlenítő hatásának mikrobiológiai ellenőrzése

Az ÁNTSZ regionális intézetei által beküldött adatokat a **6. számú**, valamint az országos összesített adatokat a **7. számú táblázat** tartalmazza.

6. sz. táblázat

Az egészségügyi szolgáltatóknál üzemelő gőzfertőtlenítő és mosodai mosógépek mikrobiológiai hatásfokának vizsgálata (régiókénti összesítés), 2007.

| Régió | Megvizsgált készülékek | | Vizsgálatok száma | A vizsgálat eredménye | | | | A felhasznált tesztpreparátumok száma |
|--------------------|--------------------------------|------------|-------------------|-----------------------|--------------|---------------|------------|---------------------------------------|
| | megnevezése | száma | | megfelelő | | nem megfelelő | | |
| | | | | száma | % | száma | % | |
| Dél-Alföld | Egészségügyi mosodai mosógépek | 71 | 178 | 178 | 100,0 | 0 | 0 | 944 |
| Dél-Dunántúl | | 15 | 19 | 19 | 100,0 | 0 | 0 | 132 |
| Észak-Alföld | | 91 | 174 | 165 | 94,8 | 9 | 5,2 | 961 |
| Észak-Magyarország | | 30 | 52 | 46 | 88,5 | 6 | 11,5 | 291 |
| Közép-Magyarország | | 31 | 24 | 24 | 100,0 | 0 | 0 | 72 |
| Közép-Dunántúl | | 11 | 8 | 8 | 100,0 | 0 | 0 | 48 |
| Nyugat-Dunántúl | | 30 | 50 | 49 | 98,0 | 1 | 2,0 | 300 |
| Összesen | | 279 | 505 | 489 | 97,0 | 16 | 3,0 | 2 748 |
| Dél-Alföld | Gőzfertőtlenítő gépek | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Dél-Dunántúl | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Észak-Alföld | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Észak-Magyarország | | 1 | 1 | 1 | 100,0 | | | 10 |
| Közép-Magyarország | | 21 | 40 | 40 | 100,0 | 0 | 0 | 376 |
| Közép-Dunántúl | | 5 | 8 | 8 | 100,0 | 0 | 0 | 60 |
| Nyugat-Dunántúl | | 2 | 4 | 4 | 100,0 | 0 | 0 | 40 |
| Összesen | | 29 | 53 | 53 | 100,0 | 0 | 0 | 486 |

7. sz. táblázat

Az egészségügyi szolgáltatóknál üzemelő gőzfertőtlenítő és mosodai mosógépek mikrobiológiai hatásfokának vizsgálata, 2007.

| Megvizsgált készülékek | | Vizsgálatok száma | A vizsgálat eredménye | | | | A felhasznált tesztpreparátumok száma |
|--------------------------------|-------|-------------------|-----------------------|-------|---------------|-----|---------------------------------------|
| megnevezése | száma | | megfelelő | | nem megfelelő | | |
| | | | száma | % | száma | % | |
| Gőzfertőtlenítő gépek | 29 | 53 | 53 | 100,0 | 0 | 0 | 486 |
| Egészségügyi mosodai mosógépek | 279 | 505 | 489 | 97,0 | 16 | 3,0 | 2 748 |

Az egészségügyi textíliák fertőtlenítő mosását végző mosodákban a textíliákat fertőtlenítő hatás szempontjából ellenőrzött berendezések száma a 2006. évhez viszonyítva 47 géppel csökkent. A 279, kórházi textíliákat mosó mosógép fertőtlenítő hatását 505 vizsgálattal és 2 748 db bioindikátor felhasználásával végezték el. Az ellenőrző vizsgálatok során – országos átlagban – 3% volt a kifogásolási arány, ami a 2006. évhez viszonyítva romló tendenciát mutat. Az országos átlagos kifogásolási arányt meghaladó mértékű volt a „nem megfelelő” hatásfokkal üzemelő mosógépek aránya az Észak-magyarországi (11,5%) és az Észak-alföldi (5,2 %) régióban.

Az egyes régiókban a vizsgálatok száma még mindig nem áll arányban a vizsgálatokhoz felhasznált tesztpreparátumok számával. Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben nem megfelelő számú preparátumot használtak fel a vizsgálatokhoz.

A 29 db **gőzfertőtlenítő gép** fertőtlenítő hatását 53 vizsgálattal és 486 db bioindikátor felhasználásával ellenőrizték. A vizsgálatok során a berendezések mikrobiológiai (fertőtlenítő) hatásfoka minden esetben megfelelő volt. Nem megfelelő eredményt egyetlen esetben sem kaptak. Az előző évhez viszonyítva 23 géppel emelkedett a bevizsgált készülékek száma. Az évi kétszeri vizsgálat azonban nem történik meg minden esetben.

Az egészségügyi szolgáltatóknál alkalmazott orvosi műszerek és orvosi kézi eszközök vérszennyezettségének ellenőrzései

Az orvosi kézi műszerek és belső lumennel rendelkező orvosi eszközök, műszerek sterilizálás előtti tisztítási hatékonyságának ellenőrzése (vissamaradt vérnyomokat, mint szennyeződést jelző indikátor kimutatása) a Hemodem elnevezésű reagens alkalmazásával történik.

Az ÁNTSZ regionális intézeteiből beküldött adatokat a **8.**, míg az országos összesített adatokat a **9. számú táblázat** tartalmazza. A 2007. évben az ÁNTSZ regionális és kistérségi intézetei, valamint a kórházhygiénés szolgálatok 61 036 vérszennyezettségi vizsgálatot végeztek. Az elvégzett ellenőrzések száma 14 249-cel, több mint 30%-kal haladta meg a 2006. évben elvégzett vizsgálatoknál.

8. sz. táblázat

Vérnyom kimutatási vizsgálatok (regionális összesítés), 2007.

| Régiók | Vizsgálati anyag | ÁNTSZ | | | | | | Kórházhygiénés szolgálatok | | |
|--------------------|---|----------------------|----------|-------------|----------------------|-----------|-------------|----------------------------|------------|-------------|
| | | regionális intézetei | | | kistérségi intézetei | | | által végzett vizsgálatok | | |
| | | száma | pozitív | pozitív % | száma | pozitív | pozitív % | száma | pozitív | pozitív % |
| Dél-Alföld | Belső lumennel rendelkező eszközök (drének, szondák, punkciós tűk, stb.) | 37 | 1 | 2,70 | 0 | 0 | 0,00 | 612 | 11 | 1,80 |
| Dél-Dunántúl | | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 | 0,00 | 641 | 24 | 3,74 |
| Észak-Alföld | | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 | 0,00 | 1 905 | 48 | 2,52 |
| Észak-Magyarország | | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 | 0,00 | 381 | 0 | 0,00 |
| Közép-Dunántúl | | 0 | 0 | 0,00 | 20 | 0 | 0,00 | 1 886 | 1 | 0,05 |
| Közép-Magyarország | | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 | 0,00 | 1 927 | 34 | 1,76 |
| Nyugat-Dunántúl | | 52 | 0 | 0,00 | 20 | 0 | 0,00 | 466 | 13 | 2,79 |
| Összesen | | 89 | 1 | 1,12 | 40 | 0 | 0,00 | 7 818 | 131 | 1,68 |
| Dél-Alföld | Orvosi kéziműszerek (műtéti műszerek) | 694 | 3 | 0,40 | 0 | 0 | 0,00 | 4 298 | 73 | 1,70 |
| Dél-Dunántúl | | 0 | 0 | 0,00 | 255 | 3 | 1,20 | 6 609 | 221 | 3,34 |
| Észak-Alföld | | 0 | 0 | 0,00 | 20 | 0 | 0,00 | 14 966 | 282 | 1,88 |
| Észak-Magyarország | | 144 | 0 | 0,00 | 696 | 8 | 1,10 | 2 864 | 0 | 0,00 |
| Közép-Dunántúl | | 0 | 0 | 0,00 | 743 | 3 | 0,40 | 6 289 | 27 | 0,43 |
| Közép-Magyarország | | 0 | 0 | 0,00 | 240 | 0 | 0,00 | 11 364 | 199 | 1,75 |
| Nyugat-Dunántúl | | 361 | 2 | 0,60 | 477 | 1 | 0,20 | 3 069 | 29 | 0,94 |
| Összesen | | 1 199 | 5 | 0,42 | 2 431 | 15 | 0,62 | 49 459 | 831 | 1,68 |

9. sz. táblázat

Vérnyom kimutatási (vérszennyezettségi) vizsgálatok, 2007.

| Vizsgált anyag | ÁNTSZ | | | | | | Kórházhigiénés szolgálatok | | |
|---|---------------------------|----------|------------|----------------------|-----------|------------|----------------------------|------------|-------------|
| | regionális intézetei | | | kistérségi intézetei | | | | | |
| | által végzett vizsgálatok | | | | | | | | |
| | száma | pozitív | pozitív % | száma | pozitív | pozitív % | száma | pozitív | pozitív% |
| Orvosi kéziműszerek (műtéti műszerek) | 1 199 | 5 | 0,4 | 2431 | 15 | 0,6 | 49 459 | 831 | 1,68 |
| Belső lumennel rendelkező eszközök (drének, szondák stb.) | 89 | 1 | 1,1 | 40 | 0 | 0,0 | 7 818 | 131 | 1,67 |
| Összesen | 1 288 | 6 | 0,5 | 2471 | 15 | 0,6 | 57 277 | 962 | 1,68 |

Az országos, összesített adatokból megállapítható, hogy a tisztítást követően megvizsgált eszközök 1,6%-a mutatott vérnyom-szennyezettséget. A tisztítás hatékonysága **szignifikánsan kedvezőbb volt, mint a 2006. évben**, ugyanis az előző évben 2,2%-os volt a vérszennyezettség aránya.

**A tájékoztatást adta: dr. Milassin Márta osztályvezető,
Kovács Réka biológus
OEK Dezinfekciós osztály**

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2008. május 1-25.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül a gyakoribbakat tekintve az esetek száma 60-80%-kal emelkedett a 19. hetihez – az utolsó teljes, öt munkanapos héthez – viszonyítva. A **salmonellosis** bejelentések száma negyedével volt több, mint az előző év azonos hetében, és még a 2002-2006. évek 21. hetére vonatkozó mediánt is mérsékelten meghaladta. A legtöbb bejelentés Baranya megyéből és a fővárosból érkezett: az előbbi területen a bejelentési fegyelem ellenőrzésének köszönhetően, a fővárosban egy tömeges járvány következtében emelkedett meg a regisztrált esetek száma. A **campylobacteriosis** előfordulása nem tért el jelentősen a korábbi évek azonos időszakában észlelttől, de az év eleje óta nyilvántartásba vett esetszám alatta maradt az előző évek 1-21. hetében regisztrálnak. A 19. hetinél harmadával több **enteritis infectiosa** bejelentés érkezett, a tünetegyüttes a korábbi évek azonos időszakában észleltnél gyakrabban fordult elő. A legtöbb bejelentés – az összesnek több mint a negyede – Csongrád megyéből érkezett, ahol egyrészt a héten folytatódott a 16. héten Nagymágoacson kialakult vízjárványhoz tartozó esetek adatainak nyilvántartásban való rögzítése, másrészt Szegeden a 16-19. hét között történt több mint 70 megbetegedés adatai kerültek a héten, utólagosan a nyilvántartásba egy munkából kieső dolgozó miatt elhúzódó adatfeldolgozás következtében.

Az akut **vírushepatitis** megbetegedések előfordulása nem tért el lényegesen a korábbi évek azonos hetében észlelttől, a 12 eset közül 10 megbetegedés etiológiája már tisztázódott (HAV – 4, HEV – 3, HCV – 2, HBV – 1). A 12 megbetegedést hat területen észlelték.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** és a **varicella** esetek száma nem tért el lényegesen a 19. hetitől. E betegségek járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a 2007. év azonos hetében. **Pertussis** és **morbilli** nem került a nyilvántartásba, és csupán egy-egy **rubeola** ill. **mumpsz** gyanúját jelentették.

Az idegrendszeri fertőző megbetegedések száma mérsékelten emelkedett a 19. hetihez képest, de nem tért el jelentősen a korábbi évektől. A hat gennyes meningitis közül egy esetében már ismert a kórokozó (**B szero-csoportú N.meningitidis**). A négy encephalitis infectiosa megbetegedést a **kullancsencephalitis-vírus** okozta, az esetek a Dél-dunántúlon, Veszprém megyében és a fővárosban fordultak elő.

A **Lyme-kór** bejelentések száma duplájára emelkedett az előző hetekhez viszonyítva, de a betegség járványügyi helyzete nem tért el jelentősen a korábbi évek azonos hetében észlelttől. A legtöbb bejelentés a fővárosból, Pest és Veszprém megyéből érkezett.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

21/2008.sz.heti jelentés (weekly report)

(2008.05.19 – 2008.05.25.)

| Betegség Disease | a 21. héten (week) | | | az 1 – 21. héten (week) | | |
|-------------------------|----------------------------|----------------------------|-------------------------|-------------------------|-------|-------------------------|
| | 2008.05.19- 2008.05.25. | 2007.05.21- 2007.05.27. | Medián 2002- 2006 | 2008. | 2007. | Medián 2002- 2006 |
| Typhus abdominalis | - | - | - | - | - | - |
| Paratyphus* | - | - | - | - | - | - |
| Botulizmus | - | - | • | 3 | 5 | • |
| Salmonellosis | 149 | 120 | 136 | 1301 | 1475 | 1667 |
| Dysenteria | 1 | 3 | 2 | 17 | 25 | 50 |
| Dyspepsia coli | 1 | - | 1 | 10 | 11 | 28 |
| Egyéb E.coli enteritis | - | - | 1 | 6 | 4 | 21 |
| Campylobacteriosis | 120 | 114 | 124 | 1312 | 1433 | 1904 |
| Yersiniosis | 1 | - | 1 | 20 | 20 | 39 |
| Enteritis infectiosa | 1023 | 895 | 775 | 16818 | 16740 | 17031 |
| Hepatitis infectiosa | 12 | 7 | 10 | 145 | 202 | 296 |
| AIDS | 1 | - | - | 10 | 8 | 10 |
| Poliomyelitis | - | - | - | - | - | - |
| Acut flaccid paralysis | 1 | 1 | - | 5 | 4 | 8 |
| Diphtheria | - | - | - | - | - | - |
| Pertussis | - | - | - | 4 | 12 | 6 |
| Scarlatina | 81 | 253 | 97 | 2104 | 4364 | 1553 |
| Morbilli | - | - | - | 4 | 1 | 3 |
| Rubeola | 1 | - | 2 | 6 | 10 | 33 |
| Parotitis epidemica | 1 | 1 | 1 | 47 | 45 | 69 |
| Varicella | 1551 | 2040 | 1459 | 21918 | 32904 | 27478 |
| Mononucleosis inf. | 27 | 29 | 33 | 399 | 408 | 573 |
| Legionellosis | - | - | 1 | 6 | 7 | 19 |
| Meningitis purulenta | 6 | 6 | 7 | 107 | 124 | 115 |
| Meningitis serosa | 3 | - | 2 | 22 | 18 | 33 |
| Encephalitis infectiosa | 4 | 4 | 2 | 30 | 62 | 37 |
| Creutzfeldt-J.-betegség | 1 | - | - | 11 | 9 | 5 |
| Lyme-kór | 22 | 23 | 19 | 109 | 132 | 119 |
| Listeriosis | - | - | - | 3 | 2 | 2 |
| Brucellosis | - | - | - | - | 1 | - |
| Leptospirosis | - | 1 | - | 8 | 8 | 9 |
| Ornithosis | 1 | - | - | 4 | 8 | 4 |
| Tularemia | - | - | 1 | 9 | 9 | 35 |
| Tetanus | - | - | - | 1 | 1 | - |
| Vírusos haemorrh. láz | - | - | - | 4 | 5 | 1 |
| Malaria* | - | - | - | 1 | 3 | 2 |
| Toxoplasmosis | 5 | 3 | 2 | 41 | 49 | 69 |

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2008.05.27.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

21/2008.sz. heti jelentés (weekly report)

(2008.05.19 – 2008.05.25.)

| Terület Territory | Salmonel- losis | Dysentheria | Campylo- bacteriosis | Enteritis infectiosa | Hepatitis infectiosa | Scarlatina | Varicella | Mononucl. infectiosa | Meningitis purulenta | Lyme-kór | Parotitis epidémica |
|--------------------------------------|--------------------|-------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|------------|-------------|-------------------------|-------------------------|-----------|------------------------|
| Budapest | 24 | - | 26 | 93 | 3 | 12 | 211 | 5 | - | 5 | - |
| Baranya | 27 | 1 | 12 | 64 | - | 3 | 103 | 1 | 1 | 1 | - |
| Bács-Kiskun | 18 | - | - | 64 | - | 1 | 70 | - | 1 | - | - |
| Békés | 2 | - | 6 | 37 | - | 3 | 59 | 2 | - | - | - |
| Borsod-Abaúj-Zemplén | 8 | - | 13 | 30 | 2 | 3 | 91 | 1 | - | - | - |
| Csongrád | 4 | - | 6 | 276 | 1 | 3 | 109 | 3 | 1 | 1 | - |
| Fejér | 5 | - | 8 | 51 | - | 2 | 98 | 2 | - | - | - |
| Győr-Moson-Sopron | 6 | - | 8 | 22 | - | 4 | 98 | - | - | 1 | - |
| Hajdú-Bihar | 6 | - | 6 | 4 | - | 3 | 86 | 2 | - | - | - |
| Heves | 1 | - | 3 | 22 | - | 5 | 110 | - | - | 1 | - |
| Jász-Nagykun-Szolnok | - | - | 1 | 33 | - | 2 | 58 | 4 | - | 1 | - |
| Komárom-Esztergom | - | - | 1 | 63 | 3 | 5 | 72 | - | 1 | 2 | - |
| Nógrád | 4 | - | 1 | 27 | - | 6 | 42 | 2 | - | - | - |
| Pest | 11 | - | 9 | 42 | 1 | 10 | 85 | 1 | 1 | 4 | - |
| Somogy | 5 | - | 8 | 48 | - | 12 | 97 | - | - | 1 | - |
| Szabolcs-Szatmár- Bereg | 11 | - | 7 | 6 | - | 3 | 23 | - | - | - | - |
| Tolna | 4 | - | 2 | 27 | - | - | 34 | - | - | - | - |
| Vas | 4 | - | 1 | 41 | - | - | 9 | 2 | - | - | - |
| Veszprém | 6 | - | 1 | 62 | 2 | 4 | 82 | 1 | 1 | 4 | - |
| Zala | 3 | - | 1 | 11 | - | - | 14 | 1 | - | 1 | 1 |
| Összesen (total) | 149 | 1 | 120 | 1023 | 12 | 81 | 1551 | 27 | 6 | 22 | 1 |
| Előző hét (previous week) | 43 | - | 56 | 529 | 3 | 47 | 845 | 26 | 3 | 11 | 1 |

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2008.05.27.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

**Országos tisztifőorvos:
dr. Falus Ferenc**

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:
Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:
Vizinger Ferenc